

Дина Ђилас

**ПИТАЊА КОЈА
НАЈЧЕШЋЕ
ПОСТАВЉАТЕ
КАДА УПИСУЈЕТЕ
ДЕТЕ У ВРТИЋ**

**ИЛИ
ЗАШТО БАШ МИ?**

САДРЖАЈ:

1. Радно време и режим дана?.....	4
2. Да ли су групе подељене по узрастима и колико има деце у групи?.....	5
3. Какав је програм по ком се ради?.....	9
4. Да ли имају обавезан енглески језик и како је то организовано?.....	16
5. Колико су заступљене физичке активности?.....	17
6. Како је организована храна?.....	18
7. Да ли имате двориште?.....	19
8. Ко ради са децом?.....	20
9. Које додатне активности организујете у вртићу?.....	22
10. Шта улази у цену вртића?.....	23
11. Шта бисмо ми волели да Ви знате о нама!.....	23

Колико је предшколско васпитање важно за Ваше дете? Најважније. Ми стварамо основу за даље учење, развој личности, радне навике и жељу за знањем. Штета коју ми можемо да нанесемо ретко касније може да се исправи. Ако ми осујетимо сваку дететову жељу да зна, учи и живи, тешко да ће се касније јавити у оном интензитету који је могао да се оствари.

Вртић "ЗЕМЉА ЧУДА" почео је са радом 2002. године и од тада смо прошли разне добре и лоше периоде. Експериментисали смо разним начинима рада док нисмо дошли до оног за који смо сматрали да има најмање пропуста. Не могу ниједан начин рада назвати савршеним, али мислим да је најбољи онај који у средишту рада има дете, и то не било које дете него баш оно са којим се тог тренутка ради. Сваки вртић треба да послушкује децу која бораве у њему и према њима креира атмосферу за рад, планира свој рад и спроводи испланирано.

После низа година мењања система рада и формирања квалитетног тима за рад (што је, могу Вам рећи, најтежи део посла) дошла сам у ситуацију да у вртићу имам квалитетан тим радника, који разуме моју идеологију васпитања и образовања деце

предшколског узраста и жели да се развија у том правцу.

При тражењу вртића који би одговарао и родитељима и деци, родитељи најчешће постављају одређена питања, кроз чије одговоре ћу покушати да опишем наш вртић.

1. Радно време и режим дана?

Вртић ради од понедељка до петка од 7ч до 17ч.

Режим дана:

- 7.00-8.00ч долазак деце
- 8.00-9.00ч доручак; долазак деце
- 9.00-10.00ч почињу активности; долазак деце
- 10.00-12.00ч активности по групама
- 12.00-13.30ч ручак
- 12.30-13.00ч енглески језик (мешовита група)
- 13.00-14.00ч активности по групама; енглески језик (предшколска група)
- 14.00-15.00ч активности; одлазак деце кући
- 15.00-17.00 ваннаставне активности; одлазак деце кући

Нека деца из млађе групе имају поподневни одмор од 13.00-14.30ч.

2. Да ли су групе подељене по узрастима и колико има деце у групи?

Деца су подељена у три групе:

- ✓ Млађа група (3 године)
- ✓ Мешовита група (4 и 5 година)
- ✓ Предшколска група

Када дете креће у наш вртић почиње свој боравак у мањем објекту где **млађа група** борави, игра се и ради у две просторије: дрвеној и меканој соби, како их они називају. Простор је тако организован да им је све на дохват руке и слободно се користе различитим материјалима и играчкама. У дрвеној соби налазе се столови, столице и играчке које захтевају играње за столом (пузле, друштвене игре, коцке, слагалице и сл), а мекана соба опремљена је меканим намештајем (фотељицама и двоседима који висином одговарају децу), играчкама којима деца могу да се играју у том простору (кухињица, лутке, аутомобилчићи и друга превозна средства, животињице, књиге и сл). Са њима раде васпитачица и

једна медицинска сестра. За децу овог узраста важно је да бораве са истим особама целе године како би осетили сигурност и могли да се вежу и адаптирају уз њих. Кад се дете једном добро адаптира оно касније може лако да се прилагођава новим ситуацијама. Адаптација је веома важна и да би била што успешнија потребна је сарадња родитеља и васпитача. То је тежак период и за дете и за родитеље, па наши васпитачи томе поклањају посебну пажњу.

У узрасту од 4 године, деца прелазе у већи објекат и придружују се групи деце која имају 5 година и заједно чине **мешовиту групу**. Са том групом раде три васпитача. Једна васпитачица има посао ателиера. Ателиер може имати вештине из ликовне уметности, музике, плеса, фотографије или технологије, или било коју креативну или изражајну вештину. Радећи са васпитачима она планира и помаже при изведби дугорочних пројеката, помаже да способности и вештине васпитача постану прилагођене деци и асистира у процесу документовања. Деле одговорност са васпитачима за истрајност и континуитет пројеката, као и повезаност пројеката вртића са заједницом.

Ова група користи три просторије, од којих је једна атеље. У већој просторији

налази се неколико кутака који деца слободно користе (фризерски салон, кихиња, беби кутак, део са струњачама, пузле и слагалице). Као посебан део ове просторије налази се библиотека у којој деца могу да читају књиге, гледају фото албуме са фотографијама из вртића, цртају и истражују. У „друштвеној соби“ налазе се конструкторски материјали, коцке, друштвене игре и музички инструменти. Атеље је најчешће описан као студио, радионица или лабораторија. То је „место где је све могуће“, место за креативно размишљање, истраживање и откривање. У атељеу се деца упознају са сликањем, цртањем, моделовањем глином, коришћењем разног материјала и истраживањем кроз музику. То је место где се развијају теорије и идеје и презентују користећи симболичне, експресивне и комуникативне начине. За одрасле, атеље је окружење у коме имају прилику да уче о различитим начинима дечјег изражавања.

У мешовитој групи деца уче, живе и раде са децом млађом и старијом од себе. Ту се вежба стрпљење, толеранција и размењују способности и идеје.

У **предшколској групи** поново се сусрећу са васпитачицом која их је дочекала у млађој групи. Она наставља рад тамо где су њене колегинице стале,

припремајући их за живот и школу. Припрема за школу „не дешава“ се само у години пред полазак у школу, већ од првог дана када се дете роди. Ова група борави у просторији која је опремљена свим потребним средствима и материјалима. Посебно им је опремљен и простор за игру.

У свакој узрасној групи борави највише 20-оро деце.

Деца се охрабрују да уче једни од других. Они се играју и раде у малим групама од раног узраста, уче да слушају једни друге и поштују туђа гледишта и осећања.

Код нас је организација рада тако замишљена да помогне деци да науче да сарађују са различитим људима. Ми сматрамо да не може свако одговарати сваком, тако да деца кроз свој боравак код нас пролазе контакт са свим васпитачима. Свесни смо да је за васпитача најбоље да је са децом од првог до последњег дана њиховог боравка у вртићу, како би се упознали што боље, пратили њихов развој и промене, упознали њихове породице, начине живота у породици. Али са друге стране помислите на дете коме та два васпитача која су му „додељена“, не одговарају. То дете је наредне четири године осуђено на рад и живот са особама

које му не одговарају и то значи да се дете неће развијати у оном смеру у ком би се можда развијало уз особе које му пријају. Такође сматрамо да ни свим васпитачима не одговарају све области развоја детета. Тако се код нас изродила организација где свако следи своја интересовања и склоности, на начин који им одговара и путем који они креирају. Дете пролази контакт са свим васпитачима и тако учи да су људи различити, али да са свима може наћи заједнички језик, а васпитачи једни другима преносе информације и сопствена искуства о раду са децом.

Као посебну услугу нудимо боравак за школску децу од 1. до 4. разреда, где деца имају прилику да са учитељицом заврше све обавезе везане за школу, али и да се друже и играју са другарима. Посебно је организован превоз од и до школе.

3. Какав је програм по ком се ради?

Програм који представља основу рада са децом у нашем вртићу је кохерентан скуп идеја деце, васпитача и родитеља, логично проистекао из дечје унутрашње мотивације и њихове животне средине. Рад са децом је по принципу пројектног планирања, кроз које они развијају све потребне аспекте

дечје личности. О томе који пројекти ће се развијати, договарају се деца и васпитачи, а уз сугестије родитеља. Почетна тачка за дугорочне пројекте може доћи директно из неког дечјег искуства, интересовања, потреба, жеља, животних ситуација или, понекад, као предлог васпитача који су деца усвојила, његовог умећа, или жеља родитеља. Следећи ниво подразумева продужену дискусију, тако да одрасли и деца могу да размењују идеје, интересовања, жеље, информације, теорије, понашања, вести, сазнања и да почну да предвиђају шта би могло бити следеће.

Програм не настаје као производ дугорочног искуства, већ као производ посматрања и живота са конкретном групом.

Сваки пројекат има своје циљеве, а васпитачи се старају да се они и остваре, као и да се не занемари ниједна област васпитно-образовног рада:

- Развијање почетних математичких појмова
- Развој говора
- Свет око нас
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Физичка култура

Овај начин рада пружа деци могућност да уче и сазнају кроз оне теме које их занимају и нису им наметнуте од стране нас одраслих, као и да се развијају сопственим темпом.

Методе подучавања су: решавање проблема, партнерско учење, конструкција знања, интерактивне методе учења, демократско вођење.

Очекиване улоге васпитача у „Земљи чуда“ су:

1. **Улоге васпитача у мењању структуре институције у отворен систем васпитања** – васпитач је дужан да креира такву атмосферу у којој се сви учесници васпитног процеса добро осећају и могу да се активирају на различите начине;
2. **Улоге васпитача у игри** – деци је потребан васпитач као саиграч, занимљив, ведар, који помаже деци да испоље самосталност, помаже деци да артикулишу сопствене потребе и усмере радозналост; који је чувар аутентичности дечје игре, дечјих радова, који не присиљава децу и не прекида их;
3. **Улоге васпитача у очувању дечјег самопоштовања** – деца уче из света који их окружује и одрасли су модели за

начин ступања у интеракције са одраслима и другом децом.

4. **Улога васпитача у регулисању социјалних односа** – васпитач ствара услове за размену идеја, допуњавање или сукобљавање мишљења, организујући рад у малим групама и сопственим партнерским и неауторитарним ставом.
5. **Улога васпитача у посматрању и праћењу деце** – посматрање и праћење се догађа стално, јер је основа за будуће кораке у реализацији, а резултати опажања се укључују у план и процес евалуације деце, васпитача и самог програма.
6. **Улога васпитача као истраживача** – васпитачи се сматрају истраживачима који константно евалуирају и то рефлектују на свој однос са децом.
7. **Улога васпитача у тимском раду са осталим актерима и другим реализаторима програма** – за ову улогу потребно им је солидно комуникацијско знање и поседовање критичког мишљења, сналажење у социјалним ситуацијама различитих врста (конфликти у установи и сл), као и организацијске способности.

Програм подстицања дечјег самопоштовања

Циљеви овога програма су јачање дечјих способности и личних снага промишљеним поступцима и одмереним очекивањима, која се стављају пред дете да их оно може испунити и доживети успех, чиме се утиче на подизање његовог самопоштовања.

Програм се реализује применом игара садржаних у Приручнику за подстицање дечјег самопоштовања – ЈА, аутора Љ: Дотлић и И. Гера.

Васпитачи игре из „Приручника за подстицање дечјег самопоштовања“ реализују кроз три матрице игара (или низа васпитних поступак и ситуација које подстичу дечје самопоштовање):

- ❖ „Породични споменар“ – матрица којом се даје подршка фамилијарном, породичном аспекту познавања и поштовања себе, свог порекла и припадности породици;
- ❖ „Лични ковчежић“ – матрица којом се пружа детету прилика да спозна значај и садржаје своје приватности;
- ❖ „Свитак дечјих права“ -матрица којом се развија дететово осећање легитимности.

Матрице игара наглашавају процес, кроз који се подстиче дететов рад на себи, стално се одвија и омогућава детету да константно додаје нове увиде, доживљаје и продукте, те да се тако уз помоћ родитеља и васпитача непрекидно самоистражује.

Једна од важних улога матрица је њихово постављање у породицу, где преко детета тече непрекидна веза између вртића и породице у остваривању заједничког циља – подстицања дечјег самопоштовања.

Најважније за дете је да упозна само себе, како би могло да прихвата нека друга сазнања. Кроз охрабривање детета да упозна само себе, ми му помажемо да константно јача самопоштовање и самопоуздање, како би без даљих последица могло да функционише као део групе. Кроз конверзацију, активности и практичне примере, деца уче како да на најприхватљивији начин изразе своја осећања, прихватају и поштују друге и њихове разлике.

Николај Николајевић Вересов
„Ми смо Земљани“

Овај програм је програм развоја сазнања детета. Он утиче на промене у сазнању детета, да би се променио квалитативни однос детета према средини. Програм је тако конципиран да подстиче интелектуалне способности и мишљење детата.

Циљеви програма су сазнање, интелектуалне способности и знање.

Програм се реализује у припремној предшколској групи и мешовитој групи (петогодишњаци).

НТЦ систем учења

Од октобра месеца 2009. године, увели смо у наш рад и програм МЕНСА – НТЦ систем учења.

Овај програм је осмишљен да подстиче даровиту децу и препознаје таленте. Један од циљева овог програма је ставарње све више синапси у мозгу детета учећи га да логички размишља и закључује, кроз комуникацију која то подстиче.

Ми свакодневно, на разне начине, стимулишемо ментални развој деце (загонетна питања, загонетне приче), и развијамо координацију покрета и

моторику (моторичке и графомоторичке вежбе, вежбе акомодације ока), како бисмо спречили поремећај концентрације и пажње у каснијем периоду. Такође развијамо брзину размишљања и закључивања (функционално знање), кроз које пратимо даровиту децу.

Кроз увођење МЕНСА програма рада, увидели смо да смо и до сада били на добром путу, али нам је драго да смо обогатили наше знање и уобличио постојеће.

Сматрамо да овај систем учења треба применити на све пројекте у Установи.

4. Да ли имају обавезан енглески језик и како је то организовано?

Програм подстицања комуникативних способности на енглеском језику (Teddies and Bunnies аутор др Меланија Микеш)

За овај програм смо се определили на основу све веће потребе знања енглеског језика, тако да је он обавезан за сву децу у предшколској установи.

Главне карактеристике програма су:

- ❖ Активности на нематерњем језику се тематски повезују са активностима на матерњем језику;
- ❖ Језик се презентује деци кроз игролике активности;
- ❖ Језик се употребљава у двосмерним интеракцијама деце и васпитача;
- ❖ Активности на нематерњем језику су динамичне, тј. деца физичком активношћу прате говорне активности, а предавач у току активности више пута мења облик рад.

5. Колико су заступљене физичке активности?

Свака група има организоване физичке активности, једном недељно у објекту, а када нам то временске прилике дозвољавају, деца свакодневно у игри на дворишту развијају велике мишићне групе, уче разне облике кретања, одржавање равнотеже и основне технике разних спортова.

6. Како је организована храна?

Деци је у вртићу обезбеђен доручак, ручак и ужине. Сматрамо да је и оброк део васпитно-образовног процеса, од тога шта се једе, до тога како се једе.

Доручак је избор од понуђеног тог дана. Понуде се састоје од разних намаза, где ће се деци пружити могућност да сама мажу (ако је потрено васпитачи помажу деци) и сама бирају шта и коју комбинацију ће намазати. Неким данима су понуђене пахуљице са млеком, кекс у млеку, гриз и палента.

	пон	уто	сре	чет	пет
Кекс у млеку /пахуљице					
Сендвичи					
Гриз/палента/сутлијаш					
Кифле и јогурт/бурек и јогурт					
Ужина: воће					
Ужина: кекс/колачи					

Ручак се узима из кухиње ресторана »CHICKEN-ТИККА«, који се бави дистрибуцијом хране за вртиће. Деца приликом ручка користе кашике и виљушке, а предшколска група и нож, уз супервизију васпитачице.

Слаткише служимо понекад, примат дајемо воћу.

7. Да ли имате двориште?

Код нас деца имају прилике да се играју у великом дворишту које је делом покривено бехатон коцкама, а већим делом травом. Имамо разне врсте дрвећа, које нам лети обезбеђује хладовину и природну средину за уочавање природних промена у природи (цветање, сазревање плодова, опадање лишћа...) Деца уживају да се играју у дрвеним кућицама, и спуштају низ тобоган. Посебно задовољство деци пружа игра у базену са песком. Ту је и једно брдо које служи за санкање или пењање, у зависности од годишњег доба.

Када нам временске прилике то дозвољавају, већину активности организујемо у дворишту.

8. Ко ради са децом и како се реализује сарадња са породицом?

Са децом раде васпитачице, медицинска сестара, педагог и учитељица.

Ради што боље атмосфере, трудимо се да свако од нас зна шта му је посао, при чему и деци обезбеђујемо пријатну атмосферу без тензије, нервозе и страха. Ми подстичемо код деце самопоштовање и поштовање других, охрабрујући их и поштујући их. Проблеми се решавају разговором и договором, и на релацији дете-дете, дете-одрасли и одрасли-одрасли.

Родитељи су увек обавештени ако постоје било какви „проблеми“ у понашању њиховог детета, и слободно могу да нам се обрате ако је то потребно. Да бисмо пружали што квалитетнију услугу, потребно нам је поверење и велика подршка и сарадња родитеља.

Односи међу васпитачима, децом и родитељима су узајамни, пуни поштовања и уважавања. Свако има своју улогу у васпитању и образовању детета и свака

улога је једнако важна. Васпитачи морају делати као тим како би размењивали информације о деци и своја искуства у раду са њима. Ми смо колектив где сви васпитачи познају сву децу, али важне информације могу добити из рада са њима, посматрајући их и на тај начин учећи о њима. Та сазнања су драгоцене за колегинице које ће се сусретати у раду са том децом наредних година. Због тога, свако дете има свој досије у ком се налазе важне информације о детету и запажања васпитача током целокупног боравка детета у Установи.

Такође је веома важна комуникација са родитељима, који нам могу дати врло корисне информације о детету код куће и о породици, док ми можемо пружити веома важне информације о детету у колективу.

Од родитеља се очекује да активно учествује у процесу васпитања и образовања детета. Њихово учешће се огледа кроз присуство и активно учествовање на родитељским састанцима, разним облицима радионица и наравно кроз активну комуникацију са васпитачима. Родитељи могу да представљају своје професије, хобије, таленте и интересовања у нашем вртићу или на њиховом радном месту, што веома повољно утиче на децу.

9. Које додатне активности организујете у вртићу?

У нашем вртићу нудимо и додатне активности, као што: ликовну радионицу, француски језик, спортску школицу, музичку радионицу и балет. Ове активности се додатно наплаћују и нису обавезне.

ЛИКОВНА РАДИОНИЦА – играње и експериментисање разним материјалима и ликовним техникама омогућава деци да се опусте и забаве кроз ликовно изражавање себе, својих мисли, доживљаја и идеја.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – организован је као факултативна активност, али је веома популаран међу нашом децом. Она кроз игру и песму упознају чари француског језика.

СПОРТСКА ШКОЛИЦА – деца уз проф. физичке културе савладавају основне технике кретања, основе развојне гимнастике, као и базичне елементе неких спортова.

МУЗИЧКА РАДИОНИЦА – деца се упознају са врстама инструмената и музике и стичу основно знање из ове области.

БАЛЕТ – кроз музику и плес, девојчице имају прилику да се разгибају и развијају координацију покрета, као и смисао за ритам и плес.

10.Шта улази у цену вртића?

У цену вртића укључен је боравак детета од 7ч до 17ч (ако дете руча у вртићу) или од 7ч до 12ч (ако дете не руча у вртићу), васпитно-образовни рад, енглески језик, психолог и два пута месечно преглед докторице.

11.И још понешто о нама

Предшколска Установа треба, пре свега, да служи деци – не породици и не школи-него првенствено деци и њиховим основним потребама.

То је можда најбољи разлог зашто да изаберете ЗЕМЉУ ЧУДА. Ми водимо рачуна која су интересовања и потребе деце која бораве код нас. Приступамо сваком детету индивидуално, јер свако од нас је индивидуа за себе и има свој темпо, начин и пут развоја. Код нас свако дете има

прилику да буде оно што јесте и да се развија у том смеру. Свако, и деца и одрасли, могу да изразе своје мисли, осећања, жеље и потребе и да при том буду поштовани и уважавани.

**Ваша деца нису ваша деца.
Она су синови и кћери живота који
чезне за собом.
Она долазе кроз вас, али не од вас,
И мада су с вама,
Она вам ипак не припадају.
Можете им дати своју љубав,
Али не и своје мисли,
Јер она имају властите мисли.
Можете удомити њихова тела,
Али не и њихове душе,
Јер њихове душе обитавају у дому
сутрашњице
Које ви не можете посетити,
Чак ни у сновима.
Можете стремити да будете попут
њих,
Али не настојте да их учините
сличним себи,
Јер живот не иде натрашке,
Нити се задржава на јучерашњици.
Ви сте лукови из којих се ваша деца
као живе стреле одапињу.**

Халил Џубран

ПУ-ДЕЧЈИ ВРТИЋ „ЗЕМЉА ЧУДА“

ПЕТЕФИ ШАНДОРА 27,

НОВИ САД

ТЕЛ: 021/504-387,

064/152 62 05

Email: VRTIC@zemljacuda.com

VRTICZEMLJACUDA@NADLANU.COM

WWW.ZEMLJACUDA.COM

Нови Сад, 2010. година